

SUNTAŽNIEKS

Suntažu pagasta mēnešraksts

Nr. 10 (258)

Ceturtdiena, 2015. gada 29. oktobris

ŠAJĀ NUMURĀ:

- Aģentūra "Rosme" informē

- Skolas ziņas

- Jaunākās grāmatas pagasta bibliotēkā

- Par ko rakstīja avīzes pirms 100 gadiem?

- Kultūras namā novembrī

Foto Andris Linde

*Ejot pāri jaunam tiltam, var kaut ko vēlēties,
bet nedrīkst atpakaļ skatīties un runāt,
tad vēlēšanās piepildās.*

/Latviešu tautas ticējums/

Priecāsimies, saudzēsim un - lai piepildās!

AĢENTŪRA "ROSME" INFORMĒ

Šā gada 21. oktobrī ir stājušies spēkā Ogres novada pašvaldības saistošie noteikumi Nr. 12/2015. „Grozījumi Ogres novada pašvaldības 2010. gada 16. decembra saistošajos noteikumos Nr. 48/2010 „Ogres novada pašvaldības aģentūras „Rosme” maksas pakalpojumu cenrādīs.””

Aģentūras pakalpojumu klāsts ir papildināts ar divu veidu pakalpojumiem - ar traktoru MTZ-82 un ar traktoru MTZ-82 ar mucu (asenizācijas pakalpojums).

Maksa vienu stundu par pakalpojumu ar traktoru MTZ-82 ir 22,84 EUR bez PVN jeb 27,64 EUR ar PVN.

Maksa vienu stundu par pakalpojumu ar traktoru MTZ-82 ar mucu, kuras ietilpība ir 4 kubikmetri, ir 23,88 EUR bez PVN jeb 28,89 EUR ar PVN.

Līdz ar šo noteikumu stāšanos spēkā Suntažu pagasta iedzīvotājiem, kuriem ir nepieciešami iepriekš minētie pakalpojumi, ir jāvērsas aģentūrā „Rosme” ar iesniegumu. Tās darbinieki iespējami īsākā laikā sniegs iedzīvotājam nepieciešamo pakalpojumu. Pēc pakalpojuma saņemšanas tā saņēmējam un izpildītājam būs jāparaksta darbu pieņemšanas - nodošanas akts, kurā

jānorāda patērētais laiks un pieņemto notekūdeņu daudzums kubikmetros.

Izmantojot pakalpojumu ar traktoru MTZ-82 ar mucu, iedzīvotājiem jāņem vērā, ka papildus minētajam pakalpojumam rēķinā tiks iekļauta maksa par kanalizācijas ūdeņu attīrīšanu - 1,14 EUR bez PVN (1,38 EUR ar PVN) par katru kubikmetru.

Neskaidrību gadījumā lūdzu vērsties aģentūrā personiski vai zvanīt pa tālruni 65037134.

Pateicoties Suntažu pagasta pārvaldes finansiālajam un tehniskajam atbalstam, kā arī Suntažu pagasta pārvaldes vadītāja personiskajai iesaistei darbu organizēšanā, daudzīvokļu mājai „Imantas” ir izveidoti pieslēgumi centralizētajiem ūdensapgādes un kanalizācijas tīkliem. Līdz ar to šīs mājas iedzīvotājiem nu ir pieejami tādi paši pakalpojumi, kā pārējās daudzdzīvokļu mājās pagasta centrā.

Rīta Grāvīte, Ogres novada pašvaldības aģentūras „Rosme” direktora p.i.

ATKAL LIKTEŅDĀRZĀ...

Kas esmu es šīs pasaules priekšā?

Niecība!

Kas esam mēs šīs pasaules priekšā?

Spēks! Spēks, bet tad, ja būsim vienoti.

Vienoti savā garā, savā valodā un dziesmā.

Kāds laiks ir pagājis un suntažnieki atkal brauc apciemot Likteņdārzu. Un ciemos nedodas tukšām rokām. Tādas savādas dāvanas, bet dārza veidotāji ir priecīgi par šādām dāvanām. Ceļam ārā no autobusa pelēkus granīta akmeņus un melnzemes maisiņus. Liekam savas nešļavas kopīgā akmeņu kaudzē, no kurienes tie aizceļos uz akmeņu krāvumu „Sirmais saulriets”. Tas būs mūsu ieguldījums Latvijas Republikas 100. gadai. Gides pavadībā apskatījām un klausījāmies par jaunumiem, kuri ir veikti dārzā. To ir daudz. Iekārtoti jauni apstādījumi, ar akmeņu krāvumiem stiprināti Daugavas stāvkrausti, atpūtinājām kājas namiņā virs klinčim, no kurienes paveras brīnišķīgs skats pāri Daugavai uz Kokneses pilsdrupām. Ir visdažādākās iespējas ziedot, lai valsts svētkos varētu teikt: „Jā, arī mēs, suntažnieki, esam devuši savu artavu, lai pieminētu cilvēkus, kuri atdeva dzīvības par mūsu brīvību.” Pirms devāmies mājup, apciemojām 5 gadus atpakaļ iestādīto baltegli, kuru dāvināja pagasts

saviem represētajiem cilvēkiem. Un eglīte sūta sveicienus tiem, kuri ar cieņu un mīlestību to stādīja.

Paldies kultūras nama vadītājai Dzidrai Sproģei par sirds siltumu, par rūpēm, lai mums būtu interesanti un lai mēs justos labi.

Paldies par transportu Roņa kungam!

Pateicīgie braucēji

Foto Ilze Knučova

SKOLAS ZIŅAS

Labo darbu nedēļa

Jau piekto gadu mēs, Suntažu vidusskolas 9. klases skolēni un audzinātāja Valda, piedalāmies Labo darbu nedēļā. Kā katru gadu arī šogad devāmies uz Ogres dzīvnieku patversmi „Ķepas”, aizvedām segas, dažādu drēbju gabalus, avīzes, barību, izvedām suņus pastaigā. Grābām lapas skolas teritorijā, vācām makulatūru. Iesaistījām skolas skolēnus, skolotājus palīdzības sniegšanā Līgatnes lācēniem - nesām uz skolu neizlietotās zāptes, medus burkas, 17. oktobrī Edijs un Arnis aizveda uz Līgatni zāptes burkas. Paldies Edija mammai, kura mums palīdzēja ar transportu. Šajā akcijā ļoti čakli iesaistījās bērnu dārza „Suntiņi” abas grupas un skolas sešgadīgo grupiņa.

Esam uzņēmējušies šefību par barona Hanenfelda kapa vietu, tāpēc darbu vēl turpināsim, gaidām, kad ko-kiem nokritīs lapas

Evita Slaviete, 9. b klases skolniece

Foto Valda Tuča

SKOLAS ZIŅAS

Karjeras nedēļa „Atver karjeras durvis!” Suntažu vidusskolā

No 12.-16.oktobrim visā Latvijā notiek Karjeras nedēļa, kad skolēni patstāvīgi mājās un organizēti mācību iestādēs vairāk laika velta karjeras prasmju izkopšanai, profesiju izpētei. Arī mūsu skolā notika dažādas aktivitātes.

- 1.-4.klase gatavoja kolāžas „Profesijas manā dzimtā”. Kad pirkstiņi vairs neklausīja, talkā tika ņemti vecāki. Darbi joprojām apskatāmi pils vestibīlā.

- Otrdien skolā viesojās meitenes no Rīgas Stila un Modes

profesionālās vidusskolas, kas ne tikai stāstīja par skolas piedāvājumu, bet veidoja frizūras un meikupu dažāda vecuma skolēniem. Paldies Ingai Dreimanei.

- Trešdien iepazīnām jauniešus, kas veic Brīvprātīgo darbu Latvijā.
- Ceturtdien klases „Atvēra profesijas durvis” portālā „draugiem.lv.
- Bet piektdien skaistu punktu šai nedēļai pielika 10.-12.klases jauniešu tikšanās ar Saeimas deputātu Mārtiņu Bondaru. Savas veiksmes stāsts mijās ar pārliecību, ka visa pamatā ir dzīves uztvere un komandas darbs. Komanda veidojas pārdomāti un mērķtiecīgi, kāpjot pa karjeras

kāpnēm, “pievelkot” līdzīgi domājošos un tos, kuriem var uzticēties.

Ļoti veiksmīga publikas iesaistīšana. Jaunieši tika uzrunāti vārdos, kas padarīja šo sarunu vēl personiskāku. Mārtiņš rada valjardīgu atbildi uz jebkuru skolēnu provokatīvu uzdoto jautājumu. Aizdomājāties par to, kāpēc vienu un to pašu augstskolu beidzot, vieni virzās tālāk, citi it kā dara to pašu, bet...

„Šī bija visu laiku labākā nodarbība,” teica jaunieši pēc pasākuma, „mēs tagad noteikti zināsim, par ko balsot!”

Gunta Būmeistare

Foto Signe Zūtere

Foto Signe Zūtere

Foto Signe Zūtere

Foto Signe Zūtere

“Zinātnieku nakts 2015”

Šogad „Zinātnieku nakts 2015” notika 25. septembrī ar kopīgo tēmu „Gaisma”. Neliela grupa aktīvistu - piektās, septītās, astotās, vienpadsmitās un divpadsmitās klases pārstāvji, skolotāju Ilonas Kārklīņas un Ritas Glaudiņas vadībā - devāmies zinātnes dzīves pētīšanā. Mūsu sākuma pieturas punkts bija Salaspilī „Nacionālais botāniskais dārzs”, kurā apmeklējām nesen izveidoto oranžēriju, kur varēja apskatīt dažādu veidu sukulentus, kā arī tropisko augu pārstāvjus, fotogrāfiju izstādi „Ziedi citā gaismā”, taču visvairāk uzmanību piesaistīja zinātnes šovs „Krāšņā ķīmija”, kur ķīmiķi radīja dažādu veidu eksperimentus, arī Pēteris no mūsu grupas tika uzaicināts iesaistīties. Ar sajūsmu par

redzēto devāmies tālāk, bet pa ceļam apskatījām dārzā audzēto dāliju šķirņu daudzveidību, kuras mūs priecēja ar dažādu krāsu gammām.

Tālāk devāmies uz pārtikas drošības, dzīvnieku veselības un vides zinātnisko institūtu „BIOR”, kura galvenie darbības virzieni ir pētniecība un laboratoriskie izmeklējumi, zivsaimniecības izpēte un akvakultūra. Vispirms, lai nodrošinātu drošību, mēs tikām pienācīgi apģērbti - mums katram tika izsniegts halāts un cepure, un tikai tad mēs varējām doties izpētes gājienā. Tur ēkas četros stāvos bija izvietotas dažāda veida pieturas - kopā desmit, kur varēja iepazīties ar dažāda veida baktērijām, gaismas brīnumainajām pārvērtībām, izpētīt zivju vecumu, apskatīt Latvijas zivis tuvplānā, mikroskopā apskatīt dažāda

veida parazītus, izveidot elektrisko ķēdi no dārzeniem, kā arī uzzināt par acs uzbūvi un pareiza apgaismojuma nozīmi. Beigās katrs godam nopelnījam diplomu par zinātniskās sākumskolas absolvēšanu.

Nākamais pieturas punkts mums bija VAS „Latvijas Valsts ceļi” Autoceļu kompetences centrs. Viss sākās ar ļoti atraktīvu puīšu aktivitātēm, kur mēs gan padejām, gan padziedājām, un sasniedzot 112 decibelus lielu troksni, jautrā noskaņojumā, ieslēdzoties zaļajai gaismai, varējām doties uz nākamo kontrolpunktu. Tur mūs sagaidīja ceļinieku tērpi un uz ātrumu vajadzēja sacensties, kurš pāris to var izdarīt visveiklāk un tad jādodas uz foto stūrīti, mūsu komanda „Suntaži” uzrādīja vislabāko laiku.

Tālāk sekoja mākslas klase -

Turpinājums 4. lpp..

SKOLAS ZIŅAS

Turpinājums no 3. lpp.

kur palīdzējām veidot kopīgu sienas grafiiti ar gaismas atstarojošiem elementiem. Nākošajā punktā mums izskaidroja dažu ceļu transporta darbības nozīmi un funkcijas, piemēram, transports, kurš braucot veic ceļu novērošanu, mērīšanu un kvalitātes novērtēšanu. Tad devāmies iekšā - laboratoriju izpētē, gids mums izrādīja un pastāstīja par dažāda veida iekārtām, mērinstrumentiem, analizatoriem, kā arī varējām redzēt dažāda ceļu izgatavošanas paraugus, t.sk., ceļa virskārtas materiālu - bitumenu. Izejot ārā mūs sagaidīja - „nakts trase”, kuru vajadzēja veikt, visiem sastājoties vilcieniņā ar aizvērtām acīm. Valters kā vadonis, ļoti veiksmīgi, bez traumām, mūs visus izveda mūsu pēdējā pieturas punktā „Geto games” gaismas šovā. Te varēja izmēģināt dažāda veida braucamos ar netradicionālu uzbūvi, citi tajā laikā filmu kino garāžā varēja noskatīties filmu par to, kā notiek jaunu ceļu būvniecība, kā izrādās ceļu būvniecība ir ļoti nopietns un ilglaicīgs process. Beigās par ļoti labu startu mūsu komandai tika izdots arī sertifikāts. Urrā!

Lai gan mums bija iepļānotas vēl dažas apskates vietas, kolektīvi nolēmām, ka atstāsim arī citām reizēm,

Foto Ilona Kārklīņa

un ļoti gandarīti par redzēto, dzirdēto un atklāto devāmies mājās.

Zinātnieku nakts ir Eiropas līmeņa pasākums, kuru organizē Valsts izglītības attīstības aģentūra sadarbībā ar Latvijas augstskolām, zinātniskajiem institūtiem un muzejiem. Ar šo pasākumu Latvija iekļaujas to daudzo Eiropas valstu - Eiropas Zinātnieku nakts organizētāju skaitā, kuras septembra nogalē organizē dažādus pasākumus vairāk nekā 200 Eiropas pilsētās, lai atraktīvā veidā skaidrotu zinātnes sasniegumus un ļautu ielūkoties zinātnisko

laboratoriju darba noslēpumos.

Zinātnieku nakts - tā ir iespēja ienirt interesantajā, aizraujošajā un pat mistiskajā zinātnieka dzīvē un atklāt sev kaut ko jaunu. No jauna atklāt lietas, bez kurām mūsu ikdienas dzīve šodien vairs nav iedomājama un, kuras mums ir pieejamas, pateicoties zinātnes sasniegumiem. Iepazīties ar jaunām tehnoloģiju idejām, kas pateicoties zinātnei var ienākt mūsu sadzīvē.

**Suntažu vidusskolas
ķīmijas un bioloģijas skotāža
Ilona Kārklīņa**

SKOLAS PADOMES SĒDE

8.oktobrī norisinājās pirmā šī gada skolas padomes sēde. Direktore un mācību pārzine informēja par skolas aktualitātēm - skolēnu skaitu, mācību procesa norisi, konsultāciju iespējām. Tika izskatīti arī vairāki jautājumi, kas nav tieši saistīti ar mācību darbu, bet tomēr ir saistoši vecākiem un bērniem.

1) Jau ilgāku laiku Suntažu vidusskolai ir sava mājas lapa - www.suntazu.lv. Par tās saturu un uzturēšanu paralēli mācību procesa organizēšanai atbild informātikas skolotāja. Tā kā tas ir laikietilpīgs process, gadās, ka informācija netiek atspoguļota pietiekoši ātri. Šobrīd ir uzsākta informācijas popularizēšana sociālajos tīklos draugiem.lv un facebook.com. Varbūt vecākiem ir idejas, kā padarīt skolas mājas lapu saistošāku?

2) E-klasē katram skolēnam un vecākam piešķirts savs lietotāja konts. Aicinām vecākus būt saprotošiem pret tehnoloģiju neizbēgamu ienākšanu mūsu ikdienā un aktīvāk lietot e-klases piedāvātās iespējas un aicināt

to darīt arī savus bērnus. Būfībā tā ir elektroniskā dienasgrāmata. Ja ir problēmas ar piekļuvi savam kontam, lūdzu sazināties ar informātikas skolotāju levu Glūdiņu. (ieva.gludina@inbox.lv).

3) Tāpat kā iepriekšējos gados, arī šogad skolā ir atvērto durvju dienas, kad vecāki ir laipni aicināti piedalīties mācību stundās un vērot mācību procesus.

4) Lūdzu saudzēsīm mācību grāmatas! Mācību līdzekļu kopējās izmaksas ir ļoti augstas un to ievākšana prasa lielu darbu, tāpēc, cienījamie vecāki, aiciniet bērnus izturēties atbildīgi pret izsniegtajām grāmatām. Grāmatas sabojāšanas gadījumā tā būs jāaizvieto ar tādu pašu izdevumu.

5) Atkārtots aicinājums par ēdināšanu maksāt, izmantojot skolas bankas kontu un, pārskaitot precīzu norādīto summu.

6) Ja ir kādas problēmas vai iebildumi, kas saistītas ar bērnu izglītošanas procesu bērnudārzā vai skolā, lūdzu griezties pie skolas vadības un mēģināt rast risinājumu,

nevis runāt par to ar draugiem, radiem un kaimiņiem. Situācijas var atrisināt tikai aktīvi iesaistoties un nebaidoties vērsties pie skolas vadības vai konkrētā skolotāja.

7) Cienījamie vecāki, lūdzu pārrunāties ar saviem bērniem kārtības un tīrības jautājumus, atrodieties skolas telpās, kā arī, veicot ceļu ar "skolas busiņiem" no un uz mājām. Izvērtējot un pārrunājot šī brīža situāciju, diemžēl rādās, ka daudziem bērniem joprojām šķiet, ka kārtības un tīrības uzturēšanai domātas apkopējas un šoferīši, kas savāks atstāto nekārtību.

8) Skolas formas ir aktuāls jautājums nu jau vairākus gadus. Tuvākajā laikā tiks veikta vecāku aptauja visās skolēnu vecuma grupās, tāpēc esiet lūdzu atsaucīgi.

Un noslēgumā - ja ir kādas problēmas, ierosinājumi, ieteikumi - sazinieties ar savas klases skolas padomes pārstāvi un kopīgi to izskatīsim skolas padomes sēdēs!

Agnese

JAUNĀKĀS GRĀMATAS SUNTAŽU PAGASTA BIBLIOTĒKĀ

- 1) M.Leisija. **365 Dabaszinību eksperimenti**
- 2) A.Birmane. **Annas Pannas kūkas**
- 3) K.Meisa. **Arhetipi**
- 4) O.Beimaroviča. **Ārpus laulības kopdzīve**
- 5) E.Lovika. **Burvīgie mežģiņu adījumi**
- 6) I.J.Kezbers. **Durvīs. Tā bija**
- 7) V.Šinelnikovs. **Dzīve bez bailēm**
- 8) M.Bunte. **Gaismas ēdiens**
- 9) L.Lapsa. **Grābeklis**
- 10) A.Liepiņa. **Gunta Virkava**
- 11) I.Jansone. **Hiperaktivitāte, agresija, uzmanības deficīts**
- 12) **Ja slimojat - jūsu organismā ir pārāk daudz skābju**
- 13) V.Kjaspere. **Jaunajam velosipēdistam**
- 14) J.Belko. **Jautri zinātniski eksperimenti**
- 15) I.Jansone. **Kas jāēd un jādzer skolēnam, lai varētu labāk pamācīties, iemācīties un atcerēties iemācīto?**
- 16) K.Velča. **Līdzsvaro hormonu, līdzsvaro dzīvi**
- 17) R.Zagorskis. **Mana atmiņu paradīze**
- 18) I.Auziņš. **Mana mūža pasaule**
- 19) V.Rudziņis. **Meiņa un māte (4.grāmata)**
- 20) K.Pūce. **Pūcesbērna patiesie piedzīvojumi Padomijā**
- 21) **Sveiks, dakter!**
- 22) A.Kalniņš. **Zili brīnumi**
- 23) K.Dziļleja. **Garlībs Merķelis**
- 24) D.Sedlenieks. **X Ralphi Indrae**
- 25) Dž.Patersons. **Pamatskola: dabūjiet mani prom no šejienes!**
- 26) F.Lelors. **Hektors sāk jaunu dzīvi.**
- 27) R.Dobelli. **Gudrās rīcības māksla**
- 28) Dž. Klepfers. **Zombiju mednieki**
- 29) E.Klains. **Spēle sākas**
- 30) F.Dostojevskis. **Idiots**
- 31) Dž.Devero. **Jasmina smarža**
- 32) M.Džonsone. **Randiņš tējnicā**
- 33) K.Kellija. **Viss sākās ar Parīzi**
- 34) E.L.Džeimsa. **Grejs**
- 35) T.Vuds. **Mednieks**
- 36) N.Roberts. **Sausserža saldā smarža**
- 37) K.Frīmena. **Evergrīnas ūdens ritumi**
- 38) D.Morels. **Nāves inspektors**
- 39) **Kāpēc? Enciklopēdija bērniem**
- 40) J.Zvirgzdiņš. **Lauvas rūciens**
- 41) U.Griškeviča. **Pastaigas pa neparasto Rīgu**
- 42) M.Čerņiņš. **Krāsainā pasaule**
- 43) A.Bērziņš. **Nepublicētās atmiņas**
- 44) K.Kesa. **Prinča līgava**
- 45) K.J.Valgrēns. **Ēnu vīrs**
- 46) I.Lipska. **Zaļās receptes**
- 47) M.Jakubovska. **Direktoriene**
- 48) D.Gudvina. **Pūra mednieks**
- 49) M.Svīre. **Vasaras kalnā**
- 50) K.Veba. **Mantojums**
- 51) J.Balodis. **Vecais vīrs pilī**
- 52) F.Bakmans. **Vīrs, vārdā ūve**

ŠOGAD SUNTAŽOS REALIZĒTIE PROJEKTI

Foto Andris Linde

Foto Andris Linde

Foto Andris Linde

Foto Andris Linde

PAR KO RAKSTĪJA AVĪZES PIRMS 100 GADIEM?

Ideja veidot šādu rubriku aizgūta internetā. Veidojot *Suntažu avīzi*, esmu nolēmusi ik mēnesi dot jums iespēju ieskatīties avīzēs pirms 100 gadiem, izmantojot Latvijas Nacionālās bibliotēkas periodisko izdevumu datu bāzi.

1915.gadā Latvijā pieejami pavisam nedaudz preses izdevumu un tie rakstīti vecajā drukā, tāpēc rakstu lasīšana sākotnēji sagādāja zināmas grūtības. Lielākie izdevumi latviešu valodā šajā laikā bija "*Varavīksne*",

"Rīgas ziņas" un "*Līdums*". 1915. oktobrī pārsvarā atrodamas publikācijas par un ap kara tēmu un ar to saistītajām problēmām - bēgļiem, pārtikas trūkumu, ārstu trūkumu.

Lai interesanta lasīšanai

Agnese

Dzīves dārdzība

Dzīves dārdzība pēdējā laikā dažās vietās pieņem tādu apmēru, ka cilvēkiem gandrīz nemaz vairs nav iespējams eksistēt. Neskatoties uz to, ka tas ir vislielākais ļaunums un to vajadzētu izskaust pašā pirmssākumā, tam, diemžēl, nepiegiež gandrīz nekādas vēribas. Tā vien liekas, ka cilvēkus sagrābis kāds nežēlīgs liktenis, ka viņiem uzbrucis mēris vai kādas citas epidēmijas. Cilvēki iztieks bez pienācīgas barības, bez pietiekošas apsildes un apģērba ziemā. Cilvēki - cietēji redz to nelaimi, viņus kremt dzīves dārdzība un viņi nevar un nespēj pret to karot, tāpēc, ka viņi nav "mācīti ārsti", kuri prastu pret šo epidēmiju parakstīt tam vajadzīgās zāles. Un tiem, kam vara rokās pret "sabiedrības epidēmijas baciļiem", tie dara par maz, lai šo sabiedrības epidēmiju apkarotu.

Dzīves dārdzība kara laikā sevišķi parādījās un parādās kara laukum tuvu esošajos apgabalos un pilsētās. Sevišķi lielpilsētās. Rīgā, pēc tās evakuēšanas, mārčiņa cukura maksāja 70 kapeikas, stops piena 30 kapeikas un vairāk utt. Bet Rīgā taču pastāvēja obligatoriskās cenas? - Jā gan, bet, ko tas nozīmēja tirgotājam? Ja viņa preces draudētu konfiscēt un

pārdot par obligatoriski noteiktajām cenām? Tādējādi veikalnieki paši savus veikalus no precēm iztukšoja un paslēpa tās savos vai savu draugu dzīvokļos. Sabiedrība ir vai nu aizņemta ar citām darīšanām, vai atkal nav tik attapīga, lai cukura krājumus "saostu" un administrācijai to uzrādītu. Bet pēdējā savukārt ir par kūtru, lai darītu visu, kas viņu spēkos stāv, lai atrastu noslēptās preces un nodotu tās publiskas pieprasījuma apmierināšanai.

Jāpauž, vai tiešām dzīves dārdzība šajos zināmos apstākļos tiešām ir tikpat nenovēršama dabas parādība, kā, piemēram, pērkona dārdi? Ka tas tā nav, to jau pierāda rīcība un gatavošanās valdības sfērās, lai pret to karotu. Jautājums atliek tikai tas, ka šī karošana ir par neuzņemīgu un nedzīvu.

Ja arī kara laukum tuvu stāvošās pilsētas dzīves dārdzību veicinātu tas apstāklis, ka dzelzceļi un vispār satiksmes ceļi pašlaik aizņemti kara vajadzībām, tad, ko piemēram lai saka par Petrogradu? Pie labas gribas viss ir iespējams. Bet galvenais - darītājiem un rīkotājiem, kas saņēmuši vadību savās rokās, vajaga būt tālredzīgiem un uzturētiem.

Pie uztura līdzekļu trūkuma kara laikā ir vainīgas divas lietas - satiksmes ceļu trūkums un tirgotāju

spekulācija. Visbiežāk gan vainīga pēdējā. Tā sacel vispirms sabiedrībā paniku. Un reiz tas ir jau panākts, tad tirgotāju rokās bez žēlastības nodoti visi iedzīvotāji. Katrs iet veikalā, aizņemts domām, ka viņš tādu un tādu visnepieciešamāko precī nedabūs. Bet izdirdis no veikalniece, ka priekš viņa vēl atlikusi vai pēdējā mārčiņa cukura, pēdējais maisiņš milta utt, viņš tā pārsteigts no prieka, ka vairs nezina cenas, bet ar pateicību samaksā tik, cik veikalniem iepatīcies no viņa paņemt. Un laimīgs domās, ka viņš gandrīz vienīgs, kas tādu un tādu precī vēl dabūjis.

Kā ienaidnieks ar bumbu nomešanu mierīgos iedzīvotājos panāk morālistu iespaidu, tā ienaidnieks - tirgotājs caur panikas sacelšanu iedzīvotājos panāk to, ka "godīgā kārtā" atņem iedzīvotājiem pēdējo kapeiku un mērdē tos badā. Tā ir materiālās eksistences laupīšana un morālistu pēriens.

Lai novērstu dzīves dārdzību un lai karotu pret cilvēku postītājiem spekulantiem - tirgotājiem, nepietiekoši ir vieni obligatoriskie noteikumi. Te vajadzīga plaša sabiedriskā apziņa un plaša jo plaša masu organizēšanās. Kā tas praktiski izvedams, rakstīsim drusku vēlāk.

(*Varavīksne*. Nr.33. 10.10.1915)

Viesmīlīgā bēgļu uzņemšana

Laikrakstā "*Kijev*" nodrukāta kāda visai raksturīga epizode no bēgļu dzīves, kura atkal un atkal norāda, ka dažādas tumšas personas glūnēt glūn, lai bēgļus iegūtu kā "dzīvu precī".

Dažas dienas atpakaļ Kijevā ar pasažieru vilcienu ieradās vairākas vecāko klašu ģimnāzijas skolnieces. Stacijā viņas sagaidīja kāda labi ģērbusies sieviete un sāka ar

tām runāties. Ģimnāzistes viņai paskaidroja, ka ceļā nokļīdušas no saviem vecākiem un tagad nezina, ko iesākt. "*Laiņā*" dāma uzaicināja tās pagaidām apmesties pie viņas. Neko ļaunu nedomādamas, skolnieces piedāvājumu ar prieku pieņēma. Pēc dažām dienām dāma uzaicināja skolnieces uz kopīgu pastaigāšanos pa dārziem, gribēdama iepazīstināt viņas ar jauniem cilvēkiem. Kad viņas šo priekšlikumu atraidīja, dāma viņām

pārmeta, ka palaižot garām izdevību taisīt labas partijas, jo jaunie cilvēki, ar kuriem šī gribot viņas iepazīstināt, esot ļoti bagāti cilvēki un tādēļ varot dot dzīvokļus un uzturu. Tagad skolnieces saprata, ka viņas ievilinātas lamatās. Par laimi, ar dažu vietējo dzelzceļa kalpotāju palīdzību, viņām izdevās no "nekrietnes" izbēgt. "*Laiņās*" dāmas personību neizdevās izzināt.

(*Varavīksne*. Nr. 32. 03.10.1915)

Krišjāņa Barona 80 gadu dzimšanas dienas jubileja

Šogad iznāca klajā "*Latvju Dainu*" beidzamais sējums "*Nerātnās dziesmas*". Šis fakts - Latvju Dainu nobeigšana - atzīmējams kā liels notikums mūsu mākslinieciskajā un zinātniskajā dzīvē, jo "*Latvju Dainas*"

ir milzīgs mūsu nacionālā gara monuments. Bet šogad Dainu kārtotājam, sirmajam Barona tēvam ir liela jubileja. Pēc "*Konversācijas vārdnīcas*" viņam 19.oktobrī paiet 80 gadi. Šādas dienas latvieši nedrīkst palaist garām nesvētījuši, tāpat kā nevarēja palaist garām nesvētījuši Raiņa 50 jubileju. Barons ir vienīgais dzīvais

"jaunlatvietis", gada jaunā tautiskā laikmeta līdzābinātājs sešdesmitajos gados. Barona sakrātās dainas padara viņa vārdu nemirstīgu latviešu tautā. Lūk, tāpēc latviešu biedrībām Latvijā, Pēterpilī, Maskavā un kolonijās vajadzētu Barona goda dienu svētīt jo plaši.

(*Līdums*, Nr. 259. 08.10.1915)

PAR KO RAKSTĪJA AVĪZES PIRMS 100 GADIEM?

Skolu dzīve

Vidzemes skolās šogad ir pavisam nenormāla dzīve, jo traucēkļu ir ļoti daudz. Vispirms no daudzām skolām ir aizsaukti skolotāji karā. Viņu vietas gan reti stāv tukšas, bet tajās ieliek parasti slīktākus skolotājus. Vidzemes skolās varētu strādāt arī Kurzemes skolotāji - bēgļi, bet tie visā mērā ir aizceļojuši un Vidzemē rets no viņiem ir dabūjams. Bet skolu dzīvi nenormālu taisa ne tik daudz labu skolotāju trūkums, kā kara tuvuma nervozā atmosfēra un vajadzīgo produktu trūkums. Daugavas tuvumā

skolu nebūs, izņemot Rīgu, kur dažas skolas ir atjaunojušas savu darbību. Bet kāda gan tur nodarbošanās, ja lielgabala skaņas tricina visas mājas līdz pat pamatiem, tā, ka naktīs ir grūti gulēt. Dažas mācību skolās pat sapakojušas savus mācību līdzekļus un bērniem tos nerāda. Tas ievērojami kavē mācību gaitu. Bet vislielākos kavēkļus rada petrolejas trūkums. Tas vietām pilnīgi izposta visu mācību gaitu. Pilsētās vēl kaut kādi skolniekam ir iespējams iztikt. Ja nav petrolejas, tas iet pie sava biedra, kam ir elektrība, vai arī kam ar veikaliem ir labāki sakari un kurš dažus stopus petrolejas ir dabūjis. Pavisam

nenormālos apstākļos šogad atrodas pagasta skolas, kurās vajag daudz petrolejas. Ja šeit nav petrolejas, ziemu no pulksten 4 visiem audzēkņiem ir jāsēž tumsā. Nav iespējams pat ne kārtīgi noturēt vakariņas un brokastis, par mācīšanos nemaz nerunājot. Tāpēc daudzi tautskolu inspektori Vidzemē izlaiduši cirkulāru, lai skolas šoziem uzņem tikai tos audzēkņus, kas vakaros iet uz māju. Šādos apstākļos skolas dzīve tiek pilnīgi neiespējama, jo pagasta bērnu vairums tiek izslēgti no skolas.

(Lūdums, Nr.265. 15.10.1915)

Sveiciens lasītājiem

Grūtā brīdī mūsu laikraksts uzsāk savu gaitu. Latviešu lielākā daļa kritusi postā un nabadzībā un kļūst pa svešām malām. Katru māc bažas par rītdienu, pirmajā vietā nostājas bažas par elementāriem eksistences jautājumiem, kultūras dzīves jautājumi tiek nobīdīti un atlikti uz vēlākiem laikiem. Ko nu grib teikt saviem lasītājiem laikraksts šinī grūtajā brīdī, kad daudzi citi laikraksti, apstākļu spiesti, ir mitējušies iznākt?

Mēs domājam, ka laikrakstu līdzdarbība ir nepieciešama to elementāro eksistences jautājumu nokārtošanā, kuri tagad ieņem tik lielu vietu mūsu tautas dzīvē. Laikrakstiem jāpalīdz organizēt un vadīt, kura var sniegt - un kurai jāsniedz - materiālu un morālistisku pabalstu tūkstošiem un atkal tūkstošiem mūsu bēgļu.

Otrkārt laikrakstu devums ir šajā pārejas laikā rūpēties arī no savas puses par to, ka latviešu kultūras dzīve nepanīktu un neapstātos. Taisni tagad par latviešu kultūru sāk interesēties cittautieši, vispirms krievu intelligences. Protams, gan ne šo cittautiešu, bet latviešu tautas pašas dēļ mums jācenšas glabāt un piekopt kultūras dzīvi arī šinī grūtajā pārejas laikā, jo mūsu kultūras dzīve ir spēcīgākā tautas vienības saite.

Bet latviešu laikraksti nedrīkst aprobežoties vienīgi ar šīs dienas galvenajām prasībām un aizmirst plašākus uzdevumus, kas sniedzās pāri tagadējiem ārkārtējiem apstākļiem. Un taisni šīs pārejas laiks ir pa daļai paasinājies, pa daļai izbīdījies no jauna dažus visai svarīgus sabiedriskās un politiskās dzīves jautājumus (piemēram, par sabiedrības pašdarbību, par mazo tautu tiesībām, par valdības

un sabiedrības attiecībām u.t.t.), kuriem nopietns laikraksts nevar nevēlīgi paiet garām. Tāpat laikraksta uzdevums ir ne vien ņemt dzīvu daļību sabiedrisko spēku organizēšanā tiem mērķiem, kurus uzstāda tagadējie ārkārtējie apstākļi, ne vien uzturēt šajā grūtajā laikā gara modrību un ticību savas tautas nākotnei, bet arī pēc iespējas izkopt pilsonisko un tautisko apziņu un gatavot ceļu tam auglīgas pašdarbības un sabiedrisku reformu laikmetam, kas sekos pēc kara. Cerībā uz savstarpēju saprašanu, sūtam mūsu lasītājiem tuvumā un tālumā sirsnīgu sveicienu un uzsaucam: galvu augšā un nepagurt! Ne salauztiem un sagrautiem, bet norūdītiem, spēcīgākiem un apzinīgākiem mums jāiziet no šī grūto pārbaudījumu laikmeta!

Redakcija un izdevējs

(Jaunās Pēterpils avīzes, Nr. 1, 03.10.1915)

Un tagad, skolotāj, Tu mazliet apsēdies,
Jo Tava steiga aizsteigusies. Klusu
Kā circenis tikš vecais pulkstenis,
Un skolas zvans ir nolicies uz dusu.

Mūžībā aizgājusi Suntažu vidusskolas ilggadēja skolotāja

Sabīne Sudņika

(03.05.1928. - 10.10.2015.)

Būdamā pēc savas sūfības izcila, talantīga skolotāja, Sabīne Sudņika allaž uzsvēra izglītības vērtību un saglabāja nemainīgu ticību skolēniem, viņu varēšanai, tam tika veltīts darbs no 1969. gada Suntažu internātskolā, no 1970. gada, līdz aiziešanai pensijā, 1995. gadam - Suntažu vidusskolā.

Par godprātīgu darbu Sabīne Sudņika tika apbalvota ar Izglītības Ministrijas un Ogres rajona Goda rakstiem, kā arī ar nozīmīti "Teicamnieks izglītības darbā".

Skolotājas dzīves pamats un lielā mīlestība bija ģimene. Rūpes un gādību viņa dāvāja vīram Romualdam un dēlam Vilim, kurš šogad bija jāpavada Mūžības ceļos. Vecākiem tas ir zaudējums, pie kura nekad nepierod un kuru nekad neaizmirst.

Mums prātā un sirdī Sabīne Sudņika paliks kā prasīga, taisnīga, sirsnīga kolēģe.

Vārdi, ko viņa ir teikusi, darbi, ko viņa ir veikusi, dvēsele, ko viņa sevī nesa, dzīvos joprojām mūsu sirdīs un atmiņās. Lai gaišs un viegls ir Mūžības ceļš!

Suntažu vidusskolas kolektīvs

KULTŪRAS NAMĀ NOVEMBRĪ

• No 3.11. kultūras namā Ogres Mākslas skolas audzēkņu **DIPLOMDARBU IZSTĀDE**.
 • 6.11. (piektdien) plkst.17.15 Kolektīvs **izbraukums uz nacionālā teātra izrādi** - mūziklu BĀSKERVILU LEĢENDA. Pieteikšanās un biļešu izpirkšana līdz 30.oktobrim Dzidrai.

• 7.11. no plkst. 11.00 R.Štainbahera **funkcionālo treniņu sistēmas BODYART diena** Suntažos. Cilvēki, kam rūp savs ķermenis, arvien biežāk meklē tādas brīvā laika pavadīšanas iespējas, kas mazina sasprindzinātību un stresu, rodot ceļu atpakaļ pie sevis un no jauna atrodot harmoniju starp ķermeni un prātu.

11.00 - 12.00 bodyART BASIC (ķermeņa māksla)

12.00 - 12.30 pauze un lekcija

12.30 - 13.30 deepVVORK.

Aicinām vingrot kopā! Pieteikšanās un info 26497683 Ilze

• 7.11. plkst. 16.00 Mores amatiereteātra OGA **izrāde M.Žile TRĪS KOŠAS DĀMAS**. Režisore I.Millere. Ieeja I.-EUR

• 10.11. (otrdien) plkst. 12.00 LIETUVAS koncertkompānija SOLIARIS Viesijas ar **cirka izrādi PASAKAINĀ PLANĒTA**. Programmā - suņi, zaķi, kaķi, čūskas, papagaiļi u. c. Foto un popkorns. Ieeja no 2 gadu vecuma 3.-EUR

• 17.11. (otrdien) plkst. 14.00 Valsts svētkiem veltīts vidusskolas **skolēnu koncerts**.

• 18.11. LATVIJAS VALSTS DZIMŠANAS DIENA! **Latviešu dokumentālo filmu pēcpusdienu**

• 16.00 MANS TĒVS BAŅĶIERIS. Detektīvstāsts par kāda 90.gados Latvijā pazuduša miljonāra atrašanu.

• un dzīvi apliecinoša filma RUČS un NORIE. Ieeja uz filmām bez maksas.

Kultūras nama kolektīvu izbraukumi:

• 4.11. Folkloras kopa SAULE vakarēs Ķeipenē.

• 8.11. Koris SUNTAŽI dziedās Rīgā kopā ar draugu kori VIDUS.

• 14.11. Amatiereteātris SAUJA vērtēs Madlienas teātra pirmizrādi.

• 28.11. Koris SUNTAŽI brauks pāri Kangaru kalniem ciemos pie Ropažu kora.

• 28.11. SDK SUNCELE sadancos kopā ar Ogres kultūras centra SDK Ogrēnietis.

Muzejam suntažnieki ir atnesuši jaunus materiālus.

Paldies Modrīm Grišanam par daudzajām interesantajām bildēm. Muzejā nebija neviena foto par strēlniekiem, tagad - ir. Vēlreiz - paldies!

Paldies Andrim Jasūnam par foto ar brāļiem Osīšiem un traktor U-2.

Paldies Artim Farinam par materiāliem no bīskapa Alberta dzīves.

Ceru, ka jūs meklēsiet vēl citas fotogrāfijas.

Muzejā ļoti interesē fotogrāfijas par sagrauto tiltu kara laikā pie skolas. Varbūt kādam tomēr tāda ir! Protams, arī citi foto. Tas ir tik interesanti!

Muzeja vadītāja Aina Linde

Cien. Suntažu pagasta iedzīvotāji!

Mēs, skolēnu pašpārvalde, esam paredzējuši uzlabot atpūtas zonu 1 .stāva koridora daļā, kur skolēni atpūšas, gaidot autobusu. Ja kāds ir iepļānojis mainīt mēbeles vai grib Suntažu vidusskolai uzdāvināt lietas, kas ietilptu atpūtas zonā (stūra divāni vai divāni, atpūtas krēsls, TV, galda spēles u.c), lūdzu sazināties ar skolēnu pašpārvaldi (26659650, Reinis Ozoliņš).

Vēlos īrēt istabu
 Suntažu centrā
 vai
 centra tuvumā.
 Lūdzu zvanīt:
 28365552

**Piedāvāju
 pasūtīt klingerus, tortes,
 ruletes, pirāgus,
 sāļos klingerus**

Jūsu jubilejām, svētkiem un citiem dzīves gadījumiem.
 Produkcija tiek gatavota no dabīgām izejvielām!
 Lūdzu zvanīt: 26426677

**Z/S Kaupīni (Druviņš)
 pārdod ekoloģiski
 tīrus pārtikas
 kartupeļus**

Vineta un Bellarosa.
 Lūdzu zvanīt:
 65037231, 26391436

Pāri sirmām kapu priedēm
 Pāršalc Tavas dzīves stāsts,
 Pāri darbam, sāpēm, ilgām
 Baltu, vieglu smilšu klāsts.

Izsakām līdzjūtību
Antona Ruduša piederīgajiem,
 viņu kapu kalniņā izvadot.

KRASTU mājas iedzīvotāji

Iespiests SIA "Tipogrāfija Ogrē", 5001, Ogrē, Brīvības ielā 31.

Suntažu pagasta laikraksts. Tirāža 500 eks. Reģistrācijas apliecība Nr. 1364.

Atbildīgā par izdevumu - Agnese Brauna. Tālrunis 29346190, e - pasts: agnese_brauna@inbox.lv

Maketētājs - Andris Linde.

Avīze elektroniskā formātā pieejama adresē www.ogresnovads.lv/Pagasti/Suntaži/Laikraksts_Suntažnieks